

A Bizottság munkája során a -2. szinten beavatkozó tűzoltók közül 41 főt meghallgatott. A helyszíni szemléket követően tanulmányozta a Hírközpont rögzített forgalmazási adatait, valamint a kapcsolódó dokumentumokat, okmányokat. Az FTP-nál végzett helyszíni vizsgálat során mintavétellel vizsgálta a rendszeresített egyéni védőeszközöket, szakfelszereléseket. Áttekintette a személyi állomány felkészültségét, kiképzettségének helyzetét. Valamennyi szakterületi elemzésnél a tapasztalatokat összevetette a vonatkozó jogi szabályzókkal.

A Bizottság tagjainak véleményével egyetértve a kárhelyszíni bonyolult körülmények, a felsorolt hiányosságok önmagukban nem vezettek volna a sérülések és halálesetek bekövetkezéséhez, azonban az elkövetett szabálytalanságok, a vezetés- irányítás hiányosságai oksági láncolata és egymásra hatása egyértelműen negatív irányba befolyásolta a rendkívül kedvezőtlen kárhelyszínen kialakult folyamatokat.

A bizottság idő- és tevékenységi síkban rekonstruálta a tűzoltás és életmentés mozzanatait, következtetéseket vont le és öt fejezetbe sorolva meghatározta a vizsgálat struktúráját. Végezetül javaslatokat fogalmazott meg a feltárt problémák kiküszöbölésére és a szerzett tapasztalatok elemzésére, értékelésére.

A vizsgálati anyaghoz egyben felterjesztem a részterületekről szóló mellékleteket az alábbiak szerint:

- I. fejezet Részjelentés a FTP híradó- ügyeletének tevékenységéről
- II. fejezet Részjelentés a tűzoltás-taktikai tevékenységről
- III. fejezet Részjelentés az egyéni védőeszköz-felszerelésekről, munkavédelmi tevékenységekről
- IV. fejezet Részjelentés a személyzeti szakterület vizsgálatáról
- V. fejezet Részjelentés a helyszínen végzett tűzmegelezési vizsgálatról
- VI. fejezet Javaslatok a tüzeset vizsgálata során feltárt problémák kiküszöbölésére
- VII. fejezet Kivonat a tűzoltóság alaptevékenységét meghatározó szabályozókról

Budapest, 2006. szeptember 10.

Tisztelettel

Dr Muhoray Árpád pv. vezérőrnagy
Bizottság vezetője

I. Fejezet

Részjelentés

a Fővárosi Tűzoltóparancsnokság híradó ügyeletének 2006. augusztus 08-án a BME „K” épületében keletkezett tüzesetnél végzett tevékenységével kapcsolatosan

1) Tűzjelzés vétele, értékelése:

A FTP Hírközpontjába (a továbbiakban: Hírközpont) 21.12⁵⁰ órakor érkezett az első jelzés telefonon, miszerint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen (a továbbiakban: BME), a lőtérén hátul kigyulladt a lőszerfogó fal. Ezt követően – amikor a riasztott rajok már vonultak – 21.16⁰¹ órakor **xxxxxxxxxxx**, a BRFK Központi Ügyeletén keresztül a 112-es segélyhívó számon újabb jelzést adott a tűzről, amely szerint a golyófogófal mögött gumiabroncsok vannak, melyet kívülről fával borítottak. A kiegészítő információ szerint az égő helyiség az alagsor alatt egy szinttel, a -2. közmű szinten található.

A tűzjelzést fogadó híradó-ügyelet a jelzésfelvétel során nem tisztázta az 1/2006. (VI.26.) ÖTM rendelet 1. számú mellékletében előírtak közül az alábbiakat:

- Az első esetben a tüzeset pontos helyét (pinceszint);
- Életveszély van-e;
- A tüzesettel érintett helyiség mérete, a tüzeset nagysága;
- Robbanásveszély van-e;

A majd egy percig tartó jelzés vétele így lényeges információkat nem, vagy csak hiányosan tartalmazott.

2) Riasztási és tüzeseti adatlapok tartalma

A (2006É07171(1)) riasztási adatlapon a XI. ker. Tűzország részére az alábbi adatok szerepelnek:

I. riasztás:

Cím:	Budapest, XI. Műegyetem rakpart 0.
Térkép:	36/B6/C6 „K” épület
Szektor:	Gellért-hegy (XI. ker.)
Riasztási idő:	2006. 08.08. 21.14
Jelzési idő:	2006. 08.08. 21.13
Jelző:	xxxxxxxxxxx
Riasztott egység:	XI/1-es 6 fő, Mercedes 4000 XI/2-es 4 fő, Mercedes 1000
Minősítés:	egyéb, általános ég
Információ:	K épület, lőszerfogó fal
Kezelő:	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

A későbbiekben a riasztási lapokon és a kár- és tüzeseti adatlapokon már ettől eltérő cím szerepelt, mely a XI/2-es fecskendő helyszíni, helytelen címpontosítása miatt a káresemény teljes időtartamában végigkíséri az eseményt. Pl: VIII. ker. Tűzország 2006É07171(2)

A kár- és tüzeseti adatlapon az alábbi adatok szerepelnek:

Cím:	XI. Szent Gellért rakpart 1.
Objektum:	nincs kitöltve
Szektor:	Gellért-hegy (XI. ker.)
Jelzési idő:	2006. 08.08. 21. 13 ¹⁵
Jelző:	xxxxxx

Tel: xxxxxxxxxxxx
Minősítés: egyéb, általános ég
Információ: K épület, lőszerfogó fal

A rossz cím rögzítése és továbbítása a vonuló rajok felé nem a Hírközpont mulasztása, hanem a helyszínről tett téves címpontosítás következménye.

3) A tűz- és káreseti adatlap kitöltésére vonatkozó megállapításaink:

A riasztási lapon és a tűz- és káreseti adatlapon az „Információk” rovat kitöltése hiányos, nem lett rögzítve, hogy „Oktatási intézmény, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem”, Ennek ellenére a riasztott egységek parancsnokát a kerület híradó ügyeletes útján a Hírközpont tájékoztatta a rendelkezésre álló információról.

4) Minősítés:

A Fővárosi Tűzoltóparancsnokság Kivonulási és Riasztási Rendje alapján kétféle minősítése lehetséges a bejelentett tűz- és káreseteknek. Lehet a riasztási fokozatot a riasztási fa alapján manuális döntés-előkészítéssel meghatározni. Ez esetben a riasztási faábra által felajánlott menüpontokból kell a rendelkezésre álló információk alapján a jelzést vevő személynek választani. Második lehetőség, amikor a riasztási rendszerben objektumként elmentett kiemelt intézmények, közintézmények, stb. vannak, és az intézmény kiválasztását követően automatikusan kitöltődnek a „cím”, „objektum” és a riasztási fokozatra vonatkozó menüpontok. A két lehetőség közül a riasztási fokozat gyorsabb meghatározásához indokolt lett volna az objektum kiválasztása alapján történő „riasztási fokozat meghatározás” végrehajtása, illetve ugyancsak II. kiemelt fokozatú riasztást eredményezett volna a precíz, pontos adatbevitellel történő „riasztási faábra” módszer alapján végrehajtott fokozat-meghatározás.

Így az előírt riasztandó erők:

1. szer (6 fő),
2. szer (4 fő),
- roham (6 fő),
- csoport (3 fő),
- kamera (2 fő),
- sajtó (1 fő),
- doktor (3 fő),
- magasból mentő (2 fő) lett volna.

A magasból mentő szer riasztására a káresethez nem került sor, mert a második tűzjelzés vételét követően az nem volt indokolt.

- a) A Hírközpont által ténylegesen végrehajtott riasztás – az 1-es szer 6 fővel és a 2-es szer 4 fővel – mely a rendelkezésre álló adatok alapján a hibás minősítés eredménye volt.
- b) A Hírközpont a tűzjelzést követően kapott kiegészítő információkat nem rögzítette és nem továbbította, ezért a kikerülő egységek nem rendelkeztek azzal az információval, hogy mi ég (gumi és fa), illetve hogy a -2. szinten van a tűz. Ezzel a mulasztásával alapvető szakmai hibát követett el a Hírközpont, mert a hiányos információk miatt a tűzoltás-vezetőt – a tűzoltás előkészítésének fázisában – gátolta a helyes döntéshozatalban.

5) Riasztás végrehajtása és értékelése:

I. riasztási fokozat, mint alapriasztásnál riasztásra került a XI/1-es és XI/2-es gépjárműfecskendő.

- a) A tűzjelzés értékelése és minősítése nem megfelelő (ld. mint 4-es pont).
- b) A kár- és tüzeseti adatlap tartalma az I. riasztási fokozatnál egyező a rögzített hangdokumentációval.

II. riasztási fokozat:

21.25 órakor a Hírközpont nyugtázta XI/1-es visszajelzését, a fokozat II-es.

- a) A XI/24-es 21.2626 órakor érdeklődik a Hírközponttól, hogy a II. riasztás végrehajtásra került-e. Ennek ellenére a riasztás végrehajtására hosszabb ideig nem került sor.
 - A TCS2 a korábbi hírforgalmazást hallgatva riasztási jel nélkül, de a Hírközpont engedélyével a II-esre minősítést követően 6 perccel később kezdi meg a vonulást, ez egyben 4 perc késlekedést jelentett, de a tűzjelzéstől már 17 perc telt el.
 - A Hírközpont ténylegesen csak 21.31 órakor hajtja végre a II. kiemelt riasztást telefonon. Elsőként a IX/1-est, majd a IX/Doktort riasztja.
- b) A riasztás folyamatának kontrollálása a Hírközpont kezelők részéről elmaradt, így a valóságban a II. riasztás mintegy 6-7 perces késedelemmel lett kiadva, mely szakmai mulasztásnak minősül.
- c) A II. riasztási fokozattól kezdődően valamennyi riasztás, tájékoztatás alkalmával – a XI/2-es rádióon tett helytelen cím „pontosítása” alapján – nem a valódi címet adta meg a Hírközpont.
- d) A Roham2 és a IX. ker. Tűzörség rajainak riasztása telefonon történt meg, egyesével.
- e) Hibás döntéshozatal történt a Hírközpontban, mert az ERIR-rendszer lefagyásának/meghibásodásának észlelését követően nem csoportos riasztást hajtott végre az ügyelet telefonon vagy rádióon keresztül, hanem egyenként, telefonon riasztotta az egységeket. Ezáltal indokolatlan késedelmet szenvedett a riasztás folyamata.
- f) A híradó események dokumentálása a riasztási rendszer meghibásodása és a kezelő mulasztásából adódva nem a valós időben történt meg, illetve a bejegyzések tartalma hiányos, például:
 - A kár- és tüzeseti adatlapon a tűzoltási csoport riasztásától a KUN50 irányítás átvételéig összesen 6 bejegyzés szerepel.
 - A kár- és tüzeseti adatlap TCS2 riasztását 21.44 órakor rögzíti, a visszajelzések című résznél viszont TCS2 21.38 órakor átveszi az irányítást.
- g) A visszajelzések visszaolvasással való nyugtázása, valamint az ERIR-rendszerbe történő pontos rögzítésére nem került sor. A kárhelyszínről érkező hiányos visszajelzésekre a Hírközpont nem reagált, nem adott utasítást a helyszínen lévők felé a rövid, tömör és érthető tájékoztatásra, így a kialakult helyzetet nem volt képes követni.
- h) A hangdokumentáció meghallgatása alapján megállapítottuk, hogy a Hírközpont-vezető koordinációs szerepe a társszervek bevonásánál sem valósult meg (pl. a rendőrség két alkalommal is egymástól független bejelentéssel került kiértesítésre). 21.3432 órakor **xxxxxxxxx**. és 21.3453 órakor **xxxxxxxxxxx** is értesíti a rendőrséget.

III. riasztási fokozat

22.07 órakor a fokozatot III-asra emelték. A riasztást a Hírközpont rendben végrehajtotta.

- a) A Hírközpont a III. riasztási fokozatra elsőként csak a III/1-es szert riasztotta, mert megállapítása szerint az előzőekben riasztott erők már kielégítették ezzel együtt a III. riasztási fokozatot. Ez a megállapítás szakmailag helyes volt.
- b) Ezt követően a kint lévő egységek kérésére a III. mentőszert és az V/1-est pluszba leriasztották a kárhelyre.
- c) 21.59 órakor, amikor fény derült a kárhelyszínen történt eseményekre (több tűzoltó bajba jutott), a híradócsatornák szétválasztása üzemi és kárhelyszíni csatornára indokolt lett volna, de erre nem került sor.
A helyszínen a tűzoltás-vezető erre nem intézkedett, így a Hírközpont feladata lett volna, hogy a nem kiemelt káreset rádióforgalmazását a tartalék csatornára irányítsa át. Az eltérő káreset helyszínekről érkező visszajelzések, „egymásra forgalmazás”-ok (pl. 21.34³⁸, 22.42³⁹) zavarták az eset hírforgalmát.
- d) A kár- és tüzeseti adatlapon a III. riasztási fokozatnál rögzített adatok egyezők a hangdokumentációval.
- e) A riasztások során a Hírközpont-kezelők nem ismerték, hogy a kért felszerelések mely eszközökre, illetve mely tűzörségeken vannak készenlétben tartva (füsteltávolító ventilátor – elszívó vagy befűvő–).

V. riasztási fokozat:

22.28 órakor a tűzoltás-vezető a riasztási fokozatot V-ösre emelte. 6 fős fecskendőket kért a helyszínenre.

- a) Az V. riasztási fokozat elrendelésétől — a III-as kiemeltre történő visszaminősítésig — egyidejűleg 15 gépjárműfecskendő 78 fővel, és 14 különleges szer 29 fővel volt a helyszínen. A Tűzoltási és Műszaki Mentési Szabályzatban és a FTP saját szabályozójában az V. fokozatban meghatározott alap erő-eszköz állományt jelentősen meghaladja, amely a sérültek és elhunytak számát figyelembe véve az életmentés érdekében elfogadható volt.
- b) A tűzoltás-vezető kérésével ellentétben – mely szerint 6 fős fecskendőket kér a helyszínenre – 4 tűzörségtől is 4 fős állományú rajt irányítottak a helyszínenre.
- c) A kár- és tüzeseti adatlapon a V. riasztási fokozatnál rögzített adatok egyezők a hangdokumentációval.
- d) A Hírközpont a káreset folyamán értesítési és jelentési kötelezettségeinek – a rendelkezésére álló információk felhasználásával – eleget tett.

A kerületi tűzörségek híradó-ügyeleti tevékenységének vizsgálata

Általánosságban elmondható, hogy a riasztás vételével kapcsolatos tevékenységük korlátozott. Az ERIR-rendszer üzemszerű működése esetén a riasztást végző számítógéphez csatlakoztatott nyomtatóból kiveszi a Hírközpont által elektronikusan kiállított riasztási lapot, és átadja azt a riasztott szer parancsnokának. Ha a riasztott szer elhagyta a laktanyát, a tűzörség híradó ügyeletesének feladata átállítani a szerállapotjelzőt pirosra. Ez egyben a riasztás végrehajtását jelzi. A kerületi híradó-ügyeleti tevékenység végrehajtása az alábbiak szerint történt:

21.26 órakor XI. tűzörség címpontosítást végez a Hírközponttal, hogy a tűzörsége ügyeletes részére jelentést tegyen.

21.31 órakor XI. tűzörség ügyeletes észleli, hogy a saját riasztási rendszere nem működik.

21.41 órakor XI. tűzország ügyeletes jeleti a Hírközpont felé, hogy a BME tűzvédelmi előadója megy a helyszínre.

22.28 órakor XI. tűzország ügyeletes jeleti a Hírközpont részére, hogy a tűzorsége ügyeletes megy a helyszínre.

- a) A jelentési kötelezettségének XI. kerületi Tűzország híradó-ügyeletes eleget tett.
- b) A 18/2003. FTP Intézkedés Kerületi Tűzoltóparancsnokság Híradó-ügyeleti Szolgálat Ügyrendjének 25. pontjában meghatározott szolgálatellátással kapcsolatos feladataiból csak a visszajelzések rögzítését, naplózását nem végezte el.
- c) A Hírközpontban rögzített hanganyagból kiderül, hogy a tűzorségek híradó-ügyeletesi teljes mértékben a számítógépes riasztási rendszerre hagyatkoznak, nem követik figyelemmel az eseményeket.
- d) A Kőbányai Tűzorségen lévő híradó-ügyeletes szakmailag nem volt tájékozott. Amikor a Somkuti-féle habfolyatót kérte a Hírközpont a helyszínre, több mint 10 percig nem tudták, hogy milyen szakfelszerelésről beszélnek.

A híradó tevékenység végzésével kapcsolatos további megállapítások

- 1) A tűzjelzés vétele, valamint a kárhelyi forgalmazás és visszajelzések meghallgatása alapján a szolgálatot teljesítők gyakorlatlansága érezhető. Például:
 - pontatlan visszaolvasás, nem a szabályzatnak megfelelő hírforgalmazás (nyugtázások, visszaolvasások, hívónevek használata),
 - a szolgálat ellátásához szükséges szakmai alapismeretek hiánya.
- 2) A káreset első két órájában a Hírközpont a kárhellyel való kapcsolattartás során passzivitást tanúsított, mondván, hogy „ne zavarjuk őket, van elég bajuk ügyis”. Ez a passzivitás a Hírközpont koordináló tevékenységét, az értesített előjárók intézkedési lehetőségeit és a tűzoltás-vezetésre jogosultak döntési lehetőségeit jelentős mértékben korlátozta. Az eset a 18/2003. számú FTP PK Intézkedés FTP Hírközpontja Ügyrendjének 1.2.1, 1.5.6, 6. pontjaiba ütközik, mely szerint az ügyeletvezetőnek kötelessége hiányos visszajelzés esetén meghatározni, hogy a visszajelző milyen részekkel egészítse ki a visszajelzését. Amennyiben az esemény helyszínéről huzamosabb ideig nem érkezik visszajelzés, szintén az osztályvezető tájékoztatást kell, hogy kérjen a tűzoltás-vezetőtől.
- 3) A Hírközpont tevékenységét jelentős módon zavarta a sajtó rendszeres érdeklődése.
- 4) A káreset során a hírforgalmazásban műszaki értelemben zavaró körülmény nem merült fel. A hangfelvétel visszahallgatása alapján megállapítható, hogy az információközlés jelentős része a szabállyal ellentétes módon, mobiltelefonon zajlott.
- 5) A „szóvivő” leriasztására (a II. riasztási fokozatban) a Riasztási Rendtől eltérően nem került sor. Tájékoztatása az V. riasztási fokozatban, 22.44 órakor történt. A FTP-nak az 1/2003. (I. 09.) BM rendelet Mellékletének 2. pontja alapján lehetősége van az OKF főigazgatójának jóváhagyásával önállóan meghatározni a kivonulás rendjét. A hatályos Riasztási Rend tartalmazza a „szóvivő” riasztását, így az nem lehetőség, hanem automatikusan kötelezettséget jelent. A szóvivő távolléte esetén annak helyettesítéséről gondoskodni kell, vagy a főigazgató által jóváhagyott Kivonulási Rendtől eltérési engedélyt kell kérni, mely nem történt meg. Az adott időpontban a szóvivő készenlétből történő kivonása nem történt meg.
- 6) A hangfelvétel tanúsága szerint a Hírközpont beosztottjai nem ismerték pontosan a tűzvizsgáló, illetve a munkavédelmi kiemelt főreferens elérhetőségét. 22.34³⁷ Hírközpont ügyeletes tiszt hívja az általa ügyeletesnek gondolt Tűzvizsgálati és Beavatkozás-Elemzési Főosztály ügyeletesét, **xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx**, helyette a szabadságon lévő **xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx** veszi fel a telefont. A telefonbeszélgetés során az utóbbi ad felvilágosítást **xxxxxxxxxxxxxxxx** elérhetőségéről.

II. Fejezet

Részjelentés

***a Fővárosi Tűzoltóparancsnokság 2006. augusztus 08-án,
a BME „K” épületében keletkezett tüzesetnél végzett
tűzoltás-taktikai tevékenységgel kapcsolatosan***

Helyszín

A Bizottság megállapítása szerint a tűz a BME háromemeletes központi „K” épületének -2. pinceszintjében található, kb. 150 m² alapterületű lőterén a fatartókra erősített, gumírozott lőszerfogó falnál keletkezett.

Vonulás

A tüzeset jelzését követően (21.13 órakor) a Hírközpont a XI. kerületi tűzörségről riasztott le rajokat. A XI/1 szolgálatparancsnoka (XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX) és XI/2 szerparancsnoka (XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX) egyeztetés alapján a vonulást úgy kezdték meg, hogy két különböző irányból mentek a Műegyetemhez, mivel a szolgálatparancsnok így rendelkezett. A káreset szempontjából kedvezőbb útvonalon haladó XI/2-es érkezett meg először a helyszínre (21.22 órakor). Rádióon pontosította a XI/1 részére az eset helyét.

Tűzoltás-vezetés és háttérparancsnoki munka

I. riasztási fokozat

I. riasztási fokozatban az elsőként kiérkező (21.22 órakor) XI/26-os utasítást adott alapvezeték-szerelésre, és az ott tartózkodó személlyel megkezdte a felderítést, amikor még jó látási viszonyok voltak az előtérben. Az időközben 2-3 perces késéssel kiérkező XI/24-es utánament a -2. szintre, ahol rövid időn belül II. kiemeltre emelte a fokozatot 21.25 órakor. Mindez azt jelenti, hogy a gépjárműtől a kárhelyszínre jó látási viszonyok között 3 perc alatt le lehetett menni és tájékozódni, mivel a 3. és a 4. számú helyiség közötti vasajtó zárva volt, ezért füst a külső térben csak kis mértékben jelent meg („mindannyiunkon ott volt a légző, csak a nyakunkban” mondta XXXXXXXXXXXXXXXX).

II. riasztási fokozat

XI/24-es a kárhelyszínen XXXXXXXXXXXXXXXX revitoxot kapcsolva haladt a káreset irányába, a lőtér bejáratához (4. és 5. számú helyiség közé). Ebben az időben szerzett információk alapján elrendelte a II. riasztási fokozatot 21 óra 25 perckor. A rendelkezésre álló adatok alapján a Hírközpont számítógépes rendszere ebben az időpontban nem működött. A Hírközpont észlelte a hibát és megkezdte a korrigálást, miközben a TCS2/30-as telefonon érdeklődött, hogy II-es –e a riasztás és vonuljanak-e. Ezzel párhuzamosan XI/24-es a XI/1-esen keresztül rádióon kérdezi, hogy a Hírközpont nyugtázta-e a fokozat emelésének kérését, és riasztott-e további rajokat a helyszínre. A XI/24-esnek az előtérbe érkezve megszólalt a légzőkészülék figyelmeztető jelzése, ezért XXXXXXXXXXXXXXXX együtt elindultak kifelé, de eltévedtek. A XI/26-os vezette ki őket a 0. szintre. 21.36 órakor a TCS2-es megérkezett, és 21.38 órakor rövid tájékozódás után átvette a tűzoltás vezetését, és hőkamerával megkezdte a tűz helyszínének felderítését. TCS2/30-as intézkedései:

- Ventilátort, fecskendőt, légzőbázist kér a helyszínre 21.42
- Pontosítja a káreset címét és megközelítését 21.47
- Visszajelzést ad az Irányítási pontnak a lőtérrel, illetve a talált anyagokról 21.50
- Visszajelzés: tüzet megtalálták 21.56
- Visszajelzés: „revitoxot kérünk, mert nem találnak ki a fiúk” 22.00

Ezt követően a TCS2/30-as levegője hasonlóképpen elfogyott és mentésre szorult.

22.07 órakor a videofelvételen már a TCS2/32-es indul le a tüzeset helyszínére a csigalépcsőn.

III. riasztási fokozat

A III. riasztási fokozat elrendelésére **22.08** órakor került sor, amely már elsősorban a bent rekedt tűzoltók kimentéséhez szükséges erők-eszközök megerősítésére irányult.

V. riasztási fokozat

Az V. riasztási fokozatot **22.28** órakor TCS2/32-es rendelte el annak alapján, hogy „Csoport 2 jelenti, a helyszínen több tűzoltó füstmérgezést szenvedett, a helyszínt a 32-es belátása szerint 100%-osan megközelíteni még nem lehetett, a fokozat V-ös kiemelt, elsősorban teljes fecskendő rajokat kérek a helyszínre.”

22.30 órakor KUN50-es a helyszínre érkezett, és rövid tájékozódás után, **22.38** órakor átvette a tűzoltás vezetését.

A tűzoltás-taktikai beavatkozással kapcsolatos további megállapítások

- 1) A pince nagysága és beosztása nem volt ismert, ezért a szakirodalom figyelembevételével célszerű lett volna a tömlő – mint biztonságos lehatolást segítő eszköz – mellett a kötélbiztosítás alkalmazására is intézkedni.
- 2) A XI/1-es beavatkozó állománya a lőtér előteréhez vezető vasajtót a felderítést követő visszavonulásnál nyitva hagyta (a 3-asból a 4-es helyiségbe vezető ajtó), s ezzel a lőtér előtere, valamint az íves karú lépcsőház, illetve a -1. és a 0. szinti folyosók füsttel telítődtek. Ez a beavatkozás későbbi folyamatában jelentős akadályozó tényező volt.
- 3) A beavatkozás a XI/1 személyzete által szerelt „D” tömlő az adott helyzetben a pincetűz oltásához a rendelkezésre álló információk alapján megfelelő volt, mivel a Hírközponttól a rendelkezésükre álló információt a tűzoltás-vezető nem kapta meg (gumi és fa ég). A felderítés során beszerzett információk alapján indokolt lett volna az eredeti döntés módosítása, és „C” tömlő és sugár szerelésére történő utasítás kiadása. A „C” tömlő és sugár szerelésére csak a lőtérré történő behatolás kezdeténél érzékelt hő és füst hatására történt utasítás.
- 4) Megállapítható, hogy a TCS2/30-as és a XI/24-es között a tűzoltás-vezetés átadás-átvételét nem körültekintően hajtották végre, melynek következtében lényeges információvesztés történt (életveszély, égő anyag). Ennek tulajdonítható, hogy a Roham2 állománya (XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX) a kihallgatások során is arra hivatkozott, hogy feltételezésük szerint a bent rekedt személyeket kellett felkutatniuk.
- 5) A tűzoltás-vezető (TCS2/30-as) csoportirányítási módot határozott meg, ez az adott helyzetben megfelelt a tűzoltási szabályzatban előírt követelményeknek. A felderítés, behatolás és a beavatkozás során a tűzoltás-vezető által vélt biztonságos visszavonuláshoz szükséges idő és a felhasznált levegőmennyiség nem volt elegendő, mert a pánikhelyzet fokozott fizikai és pszichikai igénybevétellel jár, amely kiemelt mértékű levegőfogyáshoz vezetett, ezért az állomány „időhátrányba” került. Ugyancsak problémát okozott, hogy sugárszerelés végrehajtása előtt a nyitva hagyott ajtón a füst szabadon áramlott a lépcsőházba, illetve hogy a behatolási útvonalon hagyott biztosítást végző személyek munkája nem minden esetben járt eredménnyel. Ezt a helyzetet tovább rontotta, hogy a 3-as 4-es számú helyiségekben csővezetékek, bútorok és lomok, az 5. számú helyiségben a lőtér berendezései és a lőpad akadályozták a felvonulást és mentést.
- 6) A II. riasztási fokozatban kikerülő TCS2/30-as és a Roham2 állománya a fegyverekre, lőszerre való tekintettel, a tökéletlen égés következtében keletkezett kormozott, füsttel telített szűk térbe rendkívüli körültekintéssel eljárva hatolt be, de a lőtérből tartózkodó létszám alapján valószínűsíthető, hogy akadályozták egymást. Az egyszerre behatoló 7 fő soknak minősíthető. A

fentiek ismeretében indokolt lett volna az erők jobb megosztása, s a felderítő rajok lépcsőzetes beléptetése.

- 7) Az első lézőkészülék hangos figyelmeztetőjének megszólalását követően az érintett tűzoltó higgadtan megkezdte a visszavonulást, azonban a kigurított tömlők által okozott hurkok mentén eltévedt, és többször a sugárcsőhöz ért vissza (xxxxxxxxxxxxxxxx). Az ezt követően megszólaló hangos figyelmeztetők, és a tudat, hogy már mindössze pár percre elegendő levegő áll a visszavonulók rendelkezésére, egyfajta pánikhelyzetet okozott. „az eddig viszonylag racionálisan gondolkodó embereknél, mikor szembesültek vele, hogy nagyon nagy bajban vannak, és kevés a levegőjük, a gondolkodás helyébe az életösztön lépett” – mondta xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.
- A fentiekkel kapcsolatos, hogy többek elmondása szerint R1 pk. nem hitt az útbaigazítás valódiságában. Utólagos rekonstrukció alapján a feltételezése jónak is bizonyult, azonban a beavatkozás során ő valószínűsíthetően elhagyta a löpad vonalát, és onnan a lőtér bejáráshoz hasonlóan szűk nyíláson visszajöve fordult jobbra, az általa vélt helyes irányba. Ezzel szemben egy ajtónyílással tovább kellett volna mennie, és ebben az esetben jobbra fordulva kijuthatott volna a kárhelyszínről. A további együttműködést kizárta, hogy a segítők is életveszélybe kerültek. (XI/1-es 2-es beosztottja hasonló pályán mozogva, a lőállások és a lőtér fala közé jutott el, ahol elakadt.)
- Az elmondások alapján ebben az időpontban már érzékelhető volt a lőtérben belül tartózkodók részéről a térérzék és koordinációs képesség elvesztése, valamint a vezetetlenség és az irányítás hiánya. A TCS2/30-as határozott intézkedései hiányoztak, pedig nagy mértékben elősegíthették volna a lőtér területén tartózkodó beavatkozási állomány szervezést, egy idejű menekülését.
- 8) A háttérparancsnok (TCS2/32-es) a tűzoltás elején a tűzoltás vízellátását megfelelően megszervezte, de a későbbi háttérparancsnoki tevékenysége során nem volt tisztában a rendelkezésre álló erők-eszközök nagyságával és azok területi megoszlásával.
- 22.07 órától részt vett a pincszinten rekedt tűzoltók kimentésében. A tűzoltás-vezető megsérülését követően a tűzoltás vezetését ugyan átvette, de a tűzoltás-vezetői feladatokat maradéktalanul nem látta el. (Nem volt létszámellenőrzés elrendelve, illetve nem ismerték, hogy kik hatoltak le a füsttel teli térbe. A híradó ügyeleti napló tanúsága szerint érdemi visszajelzés nem történt.)
- 9) A TCS2/30-as – mint tűzoltás-vezető – sérülését követően az addigi háttérparancsnok vette át a tűzoltás-vezetői feladatokat. A tűzoltás átadás-átvételének előírászerű körülményei nem voltak adottak, mert megsérült a tűzoltás-vezető, de ugyanakkor a háttérparancsnok elmulasztotta kötelezettségét, hogy a beavatkozásban résztvevő állománnyal és a Hírközponttal tudassa a tűzoltás átvételének tényét. Intézkedés a háttérparancsnoki feladatok átadására szintén nem történt. Tűzoltás-vezetői időtartama alatt maximálisan előtérbe helyezte a veszélybe került tűzoltók mentését, igyekezett létszámellenőrzést végrehajtani, amely eredménytelen volt, és a helyzet értékelését követően elrendelte a V. riasztási fokozatot. Ezek az intézkedései részben egymásnak ellentmondóak voltak és nem voltak koordináltak, részben pedig a mentés szervezése maradéktalanul nem valósult meg.
- 10) A pincébe való behatolás során az általános gyakorlat szerint lézőkészülékben haladtak le a beavatkozók, azonban KUN50-es kiérkezéséig mintegy két órán keresztül a tűzoltás-vezető a biztonságos munkavégzéshez szükséges élet- és balesetvédelmi intézkedéseket a pincébe lehatoló rajok tagjainak nyilvántartására nem tett.
- 11) A szabályzat szerint a gépjárművezetők tartózkodási helye a gépjárműfecskenő mellett van, ennek ellenére – mivel rendelkeznek lézőkészülékkel –, a tartalék képzésénél figyelembe vehetők lehettek volna (életveszély elhárítása).

rádióforgalmazásból és a tanúvallomásokból a tűzoltás-vezető és a háttérparancsnok ez irányú intézkedéseire nem lehet következtetni.

- A híradóügyeletnek az életveszélyre való kérdésének elmaradása, majd a tűzoltás-vezetés átadás-átvétele során e kérdés tisztázásának elmaradása azt a téves képzetet keltette a beavatkozókban, hogy esetleg életveszélyben lehet valaki a helyszínen.

15) Az irányítási pont által a Hírközpontnak **21.38** órakor adott jelentés szerint „két személyt revitoxszal kihoztak” téves. Ez a kárhelyen a tűzoltás-vezető, a háttérparancsnok és az irányítási pont közötti kommunikáció hiányosságaira utal. Az irányítási pont feladatait ellátó TCS2/38-as tevékenysége a visszajelzések továbbításában nem volt tárgyyszerű, nem minden esetben a tűzoltás-vezető vagy háttérparancsnok által meghatározott információkat továbbította a Hírközpont felé.

Az 1/2003. (I.09.) BM rendelet előírásait megsértve időnként önálló döntéseket hozott, pl. a tűzeset III-as riasztási fokozatra történő minősítése. Tevékenységével kapcsolatban további hiányosságként kell rögzíteni, hogy a Hírközpont érdeklődésére a káreseten kialakult helyzetről történő valós képalkotáshoz tárgyyszerű információ beszerzését és továbbítását nem segítette elő.

III. Fejezet

Részjelentés

2006. augusztus 08-án, a BME „K” épületében történt eset miatt a Fővárosi Tűzoltóparancsnokságon végzett egyéni védőeszköz-felszerelések és munkavédelmi tevékenységek vizsgálatával kapcsolatosan

A FTP helyszínre riasztott személyi állománya a bevetés során alkalmazta és használta a rendszeresített egyéni védőeszközöket. Azok védelmi- és működőképességével kapcsolatosan hiányosság nem merült fel.

A bekövetkezett halálesetek, személyi sérülések után a FTP szakközegei haladéktalanul megkezdték a munkabalesetek kivizsgálását együttműködve az ÖTM OKF illetékeseivel.

Az esettel kapcsolatban a Bizottság megvizsgálta a FTP egyéni védőeszköz és felszereléseinek munkavédelmi tevékenységének helyzetét és gyakorlatát.

A vizsgálatok során a tűzörségeken ellenőrzésre került 35 palack, melyek közül 3 db-ot talált a Bizottság, melynek 5 éves nyomáspróbája 2006 júniusában lejárt. Az ellenőrzött készülékek közül több olyat talált a Bizottság, amelyeknek időszakos ellenőrzése az Alkalmassági Igazolás szerint már lejárt.

A tűzörségek részére a leadott, nyomásértéke miatt készenlétben nem tartható palack helyett vagy a Légzőműhely gépjárműve, vagy a Légzőbázis járművek biztosítják a tele palackot. A töltésre kerülő palackot ugyanez a jármű viszi az 5 töltőhely valamelyikére. A csere jelenleg nem kerül dokumentálásra, tehát a palack „életútja” nem követhető.

A Légzőműhelyben tartott ellenőrzés alkalmával ellenőriztük a Speciális Mentés Parancsnokság által 2006. augusztus 09-én, a Légzőműhely részére átadott 1 db PSS90-es és 1 db PSS100-as légzőkészülékeket, valamint az Újbudai Tűzörségtől 2006. augusztus 11-én átvett 2 db PSS100-as és 2 db PSS90-es légzőkészülékek felülvizsgálati dokumentációit. Az ellenőrzés során megállapítottuk, hogy a 6 db légzőkészülékből 1 db légzőkészülék felülvizsgálatának érvényessége

2006. június 08-án lejárt, azonban a felülvizsgálatot 2005. december 08-án végezték el, így a légzőkészülék az 1 éves felülvizsgálati cikluson belül van. A rendőrség által lefoglalt légzőkészülékek közül 1 db légzőkészülék (azonosító vonalkód: 551158, BRRK-1297, T: BRRJ-3645) Alkalmassági Igazolása egy éven túli, valamint az R28413 gyártási számú acél palack nyomáspróbája 5 éven túli.

Az ellenőrzött töltési helyeken nem minden esetben tudták bemutatni a kompresszor magyar nyelvű műszaki leírását, illetve a töltésre vonatkozó technológiai utasítást.

A Bizottság megállapította, hogy a töltésre kerülő, és a már feltöltött palackok szállítását a Légzőműhely és a Légzőbázis járművek végzik. A palackok töltésre, illetve a töltött palackok használatra írásos átadás-átvétel nélkül kerülnek. A nyomáspróba idejét a kompresszor-kezelők figyelik, a lejárt nyomáspróbájú palackokat a rendszerből kivonják. A tűzörségeken ezzel szemben a palackok nyomáspróba időpontjának figyelemmel kísérésére nem történt intézkedés. Így fordulhatott elő, hogy a töltéskor még érvényes nyomáspróbájú palack a tűzörségeken tartalékként tárolva egy idő után lejárt nyomáspróbájúvá válik. Ezért lenne fontos a már hiányosságként említett a palack „életútjának” követése.

A tűzoltóságnál használatos mentőövek időszakos bevizsgálása végrehajtásra került, azonban a vizsgálat során hiányosságként jelentkezett néhány mászóöv nyilvántartó kartonjainak hiányos vezetése.

Összegzés

- 1) Összességében megállapítható, hogy a FTP „Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályairól a belügyminiszter által irányított rendvédelmi szerveknél” című 15/2000. (V. 26.) BM rendeletben előírtakat sorozatosan megsértette, az abban, és azok végrehajtására kiadott főigazgatói intézkedésekben meghatározottakat nem hajtotta végre, például:
 - az éves munkavédelmi helyzetértékelésről készített jelentést az OKF-ra nem terjesztették fel,
 - a bekövetkezett szolgálati balesetek dokumentumait 2006. évben az OKF Munkabiztonsági Felügyeletre nem küldték be,
 - a munkavédelmi szaktevékenységgel foglalkozó előírt 3 főből 1 fő felsőfokú munkavédelmi szakképesítéssel rendelkezik. 1 fő beiskolázása folyamatban van (jelenleg nem felel meg) és 1 beosztás nincs betöltve, e rögzített hiányosság 2002. év óta áll fenn.
- 2) A légzésvédelmi eszközök úgynevezett vonalkódos jelölése hasznos, de a végrehajtás még nem teljes. Ebből adódtak a feltárt hiányosságok.
- 3) A légzőkészülékek vizsgálati határidejét illetően ellentmondás van a hatályos FTP parancsnoki intézkedésben, a forgalmazók és gyártók által kiadott karbantartási utasításban, az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség (OMMF) által kiadott bizonyítványban foglaltak között. Az Intézkedés éves ütemezést határoz meg, a gyártók és forgalmazók általában fél évet, az OMMF egy évet. A FTP Légzőműhely fél évre állítja ki az alkalmassági igazolást.
- 4) Figyelembe véve a vizsgálat során tapasztaltakat, illetve a Fővárosban bekövetkezett és bekövetkező káresetek valószínűségét és nagyságrendjét, a FTP palacktöltő kapacitását elmondható, hogy a FTP a tüzeset során rendelkezett megfelelő számú (a biztonságos beavatkozáshoz szükséges mennyiségű) a szerekre és a két Légzőbázis gépjárműre málházott kompozit palackos légzőkészülékkel és kompozit palackkal.

- 5) A vizsgált személyi állomány minden tagja rendelkezik érvényes munkaegészségügyi alkalmassági engedéllyel, a pszichológiai alkalmassági vizsgálati eredménye mindenkinek megfelelő.
- 6) A jól dokumentált fizikai felmérésen a teljes állomány a megfelelő, vagy kiválóan megfelelt minősítést érte el.
- 7) Általánosságban elmondható, hogy a vizsgált tűzoltók eddigi szabadságukat nem folyamatosan, hanem 1-2 naponként „szétforgácsolva vették ki, a mellékletben külön jelölve azt, aki legalább 3 napot folyamatosan kivett.
- 8) A mellékfoglalkozásokat vizsgálva megállapítható, hogy parancsnoki engedéllyel a szolgálatellátásra befolyással bíró rendszeres egyéb kereső tevékenységet nem folytatnak.
- 9) Az elhunyt tűzoltók környeztanulmányát is elvégeztük és megállapítottuk, hogy valamennyien kiváló családi háttérrel, szülői környezetben, az átlagosnál valamivel jobb lakás és anyagi körülmények között éltek, életvitelük és egyéb külső körülmények a szolgálat ellátását nem zavarták.
- 10) Fegyelmi helyzete mindenkinek példás, az életpályák vizsgálata egyenletesen fejlődő eredményt hozott, a teljesítményértékelések alapján a többség példás, vagy javuló teljesítményt nyújt.

V. Fejezet

Részjelentés

2006. augusztus 08-án, a BME „K” épületében történt tűzeset miatt a helyszínen végzett tűzmegeelőzési vizsgálatról

1. A lőtér már eredetileg – mintegy 100 éve – betervezésre került az épületbe a jelenlegi helyre. A működéshez szükséges engedélyekkel rendelkező, rendelkezik.
2. A lőtér – a hő- és füstelvezető hiányától eltekintve – kielégíti a létesítéskor hatályos tűzvédelmi létesítési előírásokat. A hő- és füstelvezetése az épületrésznek nem megoldott, ez a tűzoltás-beavatkozás során a tűzoltói állomány feladat-végrehajtását jelentősen nehezítette.
3. A Bizottság számos hiányosságot tárt fel a használati szabályok érvényesülésének, teljesülésének vizsgálata alkalmával. Ilyen volt a közlekedési, menekülési útvonalak leszűkítése, például a lőtérhez vezető folyosószakaszon szabálytalanul tárolt számítógépekkel és székekkel. A használati szabályok megszegése kihatással lehetett a tűzkeletkezésére, melyet a folyamatban lévő tűzvizsgálat igazolhat vissza. A menekülés, kiürítés és a beavatkozás feltételeit biztosító közlekedési utak leszűkítése, azokon éghető anyagok tárolása a hatályos szabályozókba ütközik.

VI. FEJEZET

JAVASLATOK

2006. augusztus 08-án a BME „K” épületében keletkezett tüzeset vizsgálata során feltárt problémák kiküszöbölésére

1. A vizsgálat során feltárt problémák kiküszöbölésére meg kell vizsgálni a jelenleg hatályos jogi szabályozás alkalmasságát, szükség esetén javaslattétel a jogi normák módosítására.
Határidő: a vizsgálat lezárását követő 60 nap
Felelős: OKF veszélyhelyzet-kezelési főigazgató-helyettes
OKF hatósági főigazgató-helyettes
OKF személyzeti és oktatási főosztályvezető
2. Intézkedni kell arra, hogy a tűzoltóság és a katasztrófavédelem teljes személyi állománya az eset lefolyásával kapcsolatos tanulságokat megismerje és annak tapasztalatait az OKF veszélyhelyzet-kezelési főigazgató-helyettese soron kívül tegye oktatás tárgyává.
Határidő: a vizsgálat lezárását követő 60 nap
Felelős: OKF veszélyhelyzet-kezelési főigazgató-helyettes
3. Felül kell vizsgálni a készenléti állomány továbbképzési rendszerét, különös tekintettel a tűzoltás vezetésére jogosult személyi állomány felkészítésére. Elő kell segíteni az ideiglenesen tűzoltás-vezetői feladatot ellátó állomány ez irányú felkészítését. Kiemelt formában kell foglalkozni a tűzoltás átadás-átvételének szabályszerű végrehajtásával.
Határidő: 2006. december 15.
Felelős: OKF veszélyhelyzet-kezelési főigazgató-helyettes
OKF személyzeti és Oktatási főosztályvezető
4. Meg kell vizsgálni a készenléti állomány részére tartandó gyakorlatok rendszerének jelenlegi struktúráját.
Határidő: a vizsgálat lezárását követő 60 nap
Felelős: OKF veszélyhelyzet-kezelési főigazgató-helyettes
5. Meg kell vizsgálni annak szükségességét, hogy kiemelt tűz- és káresetek beavatkozásainak elemzésére, értékelésére egy állandó szakértői grémium kerüljön felállításra a megyei igazgatóságok és a HÖT-ök állományából.
Határidő: a vizsgálat lezárását követő 60 nap
Felelős: OKF veszélyhelyzet-kezelési főigazgató-helyettes
OKF hatósági főigazgató-helyettes
6. Készüljön felmérés országos viszonylatban a készenléti szolgálatot ellátó vezetői (szolgálatparancsnoki, szolgálatparancsnok-helyettesi) állomány előírt állami és szakmai képesítési követelményeinek történő megfelelésről. Az elvégzett felmérés adatai alapján készüljön javaslat a szabálytalan állapotok megszüntetésére (szervezési állománytáblázatok megváltoztatásával vagy a személyi állomány beiskolázásával).
Határidő: a vizsgálat lezárását követő 90 nap
Felelős: OKF személyzeti és oktatási főosztályvezető
OKF veszélyhelyzet-kezelési főigazgató-helyettes
7. Országosan ellenőrizni kell a közösségi építmények/épületek felszín alatti helyiségeiben a használati, tűzvédelmi követelményeinek érvényesülését.
Határidő: folyamatos

Felelős: OKF hatósági főigazgató-helyettes

8. A káresetek és a különböző gyakorlatok végrehajtása során különös hangsúlyt kell fektetni a rádióforgalmazási szabályok betartására és betartatására, különös tekintettel az EDR-re történő zökkenőmentes átállásra.

Határidő: azonnal, majd folyamatos

Felelős: HÖT parancsnokok

9. A légzésvédelmi eszközök felülvizsgálatának határidejében lévő vélt vagy valós ellentmondást fel kell oldani, és intézkedni kell egyértelmű szabályozásról. Ezt követően soron kívül ellenőrizni kell a légzésvédelmi eszközöket a jogszabályok által előírt vizsgálati, karbantartási határidők betartása és azoknak való megfelelés szempontjából.

Határidő: azonnal, majd folyamatos

Felelős: megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok

10. A vizsgálat során feltárt hiányosságok megszüntetésére és a tapasztalatok alapján a FTP-nak az OKF főigazgató által jóváhagyott Intézkedési Tervet kell készíteni határidő és felelős megjelölésével, mely legalább az alábbiakban felsorolt témakörökre térjen ki.

Határidő: a vizsgálat lezárását követő 30 nap

Felelős: FTP parancsnoka